

ఏడవ అధ్యాయం

ప్రళయ దినాన లెక్క తీసుకునే అనేక విధానాలు.

1-అవిశ్వాసులకు లెక్క తీసుకునే విధానం.

అవిశ్వాసుల నుండి చాలా కఠినంగా లెక్క తీసుకోవడము జరుగుతుంది. ప్రతి ఒక్క కార్యాన్ని గురించి అడగటం జరుగుతుంది. అల్లాహ్ పై విశ్వాసం లేనందున వారు చేసిన మంచి కార్యాలు కూడా వ్యర్థమైపోతాయి. చివరికి వారు శాశ్వతమైన యాతనలకు గురి అవుతారు. కనుక అల్లాహ్ ఇలా తెలియజేసాడు:

﴿وَمَنْ يَرْتَدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ ۖ فَيَمُتْ وَهُوَ كَاۡفِرٌ فَأُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا

وَالْآخِرَةِ ۖ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢١٧﴾ البقرة: 217

“మీలో ఎవరైనా ఈ (సత్య) ధర్మాన్ని తిరస్కరించి చనిపోతే అతను చేసిన కర్మలన్నీ ఇహలోకంలోనూ పరలోకంలోనూ వృధా అయిపోతాయి. అలాంటి వారంతా నరకవాసులే. నరకంలోనే వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.”

(2, సూరతుల్ బఖరా: 217)

﴿وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ هِيَ حَسْبُهُمْ

وَلَعَنَهُمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٦٨﴾ التوبة: 68

“కపటులైన పురుషులకూ, స్త్రీలకూ, అవిశ్వాసులకూ అల్లాహ్ నరకాగ్ని యొక్క వాగ్దానం చేసాడు. అందులో వారు కలకాలం పడిఉంటారు. అదే

వారికి తగిన శిక్ష. వారిపై అల్లాహ్ శాపం పడింది. మరియు వారి కొరకే శాశ్వతమైన శిక్ష ఉంది.” (9, సూరతుల్ తౌబా: 68)

2-ప్రతి ఒక్కరికి లెక్కల పత్రాలు ఇవ్వబడుతాయి.

ప్రతి వ్యక్తికి తమ తమ లెక్కాచారాల పత్రాలు ప్రసాదించబడును. విశ్వాసుల పత్రాలు వారి కుడిచేతికి ప్రసాదించబడుతాయి. అప్పుడు వారందరూ సుఖసంతోషాలతో మురిసిపోతారు. మరియు అవిశ్వాసుల పత్రాలు వారి ఎడమ చేతికి ఇవ్వబడుతాయి. దాని వలన వారి దుఃఖాలు, బాధలు మరింత పెరిగిపోతాయి. కర్మల పత్రాలు కుడిచేతిలో ఇవ్వబడేవారి గురించి ఖుర్ఆన్ గ్రంథంలో అల్లాహ్ ఇలా తెలియజేసాడు:

﴿ فَأَمَّا مَنْ أَوْفَىٰ كِتَابَهُ، بِمِيزَانِهِ، ﴿٧﴾ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا ﴿٨﴾ وَيَنْقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿٩﴾ ﴾

“కర్మల పత్రం కుడిచేతికి ఇవ్వబడిన వ్యక్తినుండి తేలికపాటి లెక్క తీసుకోబడుతుంది. అప్పుడు అతను తెగ సంతోషపడుతూ తనవారి వైపునకు (బంధు మిత్రుల వద్దకు) మరలిపోతాడు.” (84, అల్ ఇన్షిఖాఖ్: 7-9)

﴿ فَأَمَّا مَنْ أَوْفَىٰ كِتَابَهُ، بِمِيزَانِهِ، فَيَقُولُ هَٰؤُلَاءِ أَقْرَأُوا كِتَابَهُ ﴿١٩﴾ إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلْكٌ حَسْبَاءِ ﴿٢٠﴾ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٢١﴾ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿٢٢﴾ قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ ﴿٢٣﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ ﴿٢٤﴾ ﴾

﴿ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ ﴿٢٥﴾ الْحَاقَّةُ: 19-24 ﴾

“ఎవరికైతే కర్మల పత్రాన్ని తమ కుడిచేతికి ఇవ్వబడుతుందో అతను (చదివి ఇతరులతో) “ఇదిగో నా కర్మల పత్రం మీరంతా చదవండి, నిశ్చయంగా నా లెక్కలు నాకు (సవ్యంగానే) లభిస్తాయనీ నేను విశ్వసించేవాణ్ణి” అని అంటాడు. తరువాత అతను ఎంతో సంతోషమైన భోగభాగ్యాలనూ అనుభవిస్తాడు. అత్యున్నత స్వర్గవనాలలో ఉంటాడు. దానిలో పండ్లగుత్తులు అతి సమీపంలో (గుత్తులు చేతులకు సులభంగా అందినట్లు) ఉంటాయి.

మీరు హాయిగా తినండి, త్రాగండి, గత జీవితంలో మీరు చేసుకున్న పుణ్య కర్మలకు ప్రతిఫలంగా ప్రసాదించబడ్డాయి” అని వారితో అనబడుతుంది.

(69, సూరతుల్ హాష్షహ్: 19-24)

ఎవరికైతే కర్మల పత్రాన్ని ఎడమ చేతికి ఇవ్వబడుతుందో వారి బాధల గురించి అల్లాహ్ ఇలా ప్రకటించాడు:

﴿وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَلَيِّنَنِي لَأُوتِيَ كِتَابَهُ ۖ وَلَوْ أَدْرَا مَا حِسَابِي ۚ﴾ (٢٥) ﴿يَلَيِّنَنَّهَا كَأَن تَافَافِي ۚ﴾ (٢٦)

﴿مَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِي ۚ﴾ (٢٨) ﴿هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِي ۚ﴾ (٢٩) ﴿خَذُوهُ فَعْلُوهُ ۚ﴾ (٣٠) ﴿ثُمَّ لَئِيْـمٌ صَلَوٰهُ﴾ (٣١) الحاقة: 25-31

“ఎవరికైతే కర్మల పత్రాన్ని తన ఎడమ చేతికి ఇవ్వబడుతుందో, అతను (చదివి ఇలా వాపోతాడు) అయ్యో! “నా కర్మల పత్రం నాకు అసలు ఇవ్వకుండా ఉంటే ఎంత బాగుండేది! నా లెక్కేమిటో నాకు తెలియకుండా ఉంటే ఎంత బాగుండేది! నాకొచ్చిన (తొలి) చావే శాశ్వత మరణమై ఉంటే ఎంత బాగుండేది! ఈ రోజు నా సిరిసంపదలు ఏ మాత్రం పనికి రాలేదే! నా అధికారమంతా అంతరించిపోయిందే” అని అంటాడు. (తరువాత ఇలా ఆజ్ఞాపించబడుతుంది) అతనిని పట్టుకోండి, అతని (మెడకు) గుదిబండ కట్టండి. తరువాత అతనిని నరకంలోకి విసరివేయండి”

(69, సూరతుల్ హాష్షహ్: 25-31)

2-విశ్వాసుల నుండి లెక్క తీసుకునే కొన్ని విధానాలు.

1-మొట్టమొదట విధిగావించబడిన నమాజు విచారణ.

హజ్రత్ అబూ హురైరా رضي الله عنه కథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ ఇలా ప్రవచించారు:

إِنَّ أَوَّلَ مَا يُحَاسَبُ بِهِ الْعَبْدُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ عَمَلِهِ صَلَاتُهُ فَإِنْ صَلَحَتْ فَقَدْ أَفْلَحَ وَأَنْجَحَ وَإِنْ فَسَدَتْ فَقَدْ خَابَ وَخَسِرَ فَإِنْ انْتَقَصَ مِنْ فَرِيضَتِهِ شَيْءٌ قَالَ الرَّبُّ عَزَّ وَجَلَّ انْظُرُوا هَلْ لِعَبْدِي مِنْ تَطَوُّعٍ فَيُكَمَّلَ بِهَا مَا انْتَقَصَ مِنَ الْفَرِيضَةِ ثُمَّ يَكُونُ سَائِرُ عَمَلِهِ عَلَى ذَلِكَ. (ترمذي)

“ప్రళయ దినాన మనిషి అన్నిటికంటే ముందు ప్రశ్నించబడేది అతను విధిగా చేయవలసిన నమాజు గురించి. అతను నమాజు సవ్యంగా ఆచరించి ఉంటే సాఫల్యాన్ని, విజయాన్ని పొందుతాడు. ఒకవేళ నమాజు సవ్యంగా లేదంటే అవమాన పాలవుతాడు, నష్టపోతాడు. కొందరు (నమాజులను ఆచరించువారే! కాని విధిగా ఉన్న కొన్ని) నమాజులను (చదవని కారణంగా) కొరత చేసిఉంటే, ప్రళయ దినాన అల్లాహ్ ఇలా అంటాడు: “నా దాసుడు నఫిల్ (ఆదనపు) నమాజు ఏమైనా చదివి ఉంటే వాటి ద్వారా విధిగావించ బడిన నమాజుల కొరతను పూర్తి చేయండి” అని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. అలా (విశ్వాసులుగా ఉన్న) వారి (ఇతర) కర్మల పట్లా ఇదే విధంగా లెక్క తీసుకోవడం జరుగుతుంది.”

(తిర్మిజీ, నసాయి, అబూదావూద్, సహీహుల్ జామే: 2016)

హజ్రత్ అబూ హురైరా رضي الله عنه కథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ صلی اللہ علیہ وسلم ఇలా ప్రవచించారు:

إِنَّ أَوَّلَ مَا يُحَاسَبُ النَّاسُ بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ أَعْمَالِهِمُ الصَّلَاةُ قَالَ يَقُولُ رَبُّنَا حَلِّ وَعَزٍّ لِمَلَأْتَكُمُ وَهُوَ أَعْلَمُ انْظُرُوا فِي صَلَاةِ عَبْدِي أَتَمَّهَا أَمْ نَقَصَهَا فَإِنْ كَانَتْ تَامَةً كُتِبَتْ لَهُ تَامَةٌ وَإِنْ كَانَ انْتَقَصَ مِنْهَا شَيْئًا قَالَ انْظُرُوا هَلْ لِعَبْدِي مِنْ تَطَوُّعٍ فَإِنْ كَانَ لَهُ تَطَوُّعٌ قَالَ أَتَمُّوا لِعَبْدِي فَرِيضَتَهُ مِنْ تَطَوُّعِهِ ثُمَّ تَوَخَّذُ الْأَعْمَالُ عَلَى ذَلِكَ. (أبو داود)

“నిశ్చయంగా ప్రళయ దినాన అన్నిటికంటే ముందు మనిషి (విధిగా) ఆచరించవలసిన నమాజు గురించి లెక్క తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అల్లాహ్ (ప్రళయ దినాన) తన దూతలను ఇలా ఆజ్ఞాపిస్తాడు: “నా దాసుని

నమాజు చూడండి. అతను దానిని పూర్తిగా ఆచరించాడా, లేక తక్కువ చేసాడా? అతను (విధిగావించబడిన నమాజు) పూర్తిగా ఆచరించి ఉంటే, నమాజు (విధిని) పూర్తిగా నెరవేర్చాడని వ్రాయండి. ఒకవేళ ఏమైనా (విధిగాఉన్న నమాజు) కొరత చేసిఉంటే, నా దాసుడు ఏమైనా సఫిల్ (అదనపు) నమాజు చదివి ఉన్నాడా చూడండి” అని అంటాడు. అతను సఫిల్ నమాజు ఆచరించి ఉంటే, వాటి ద్వారా విధిగావించబడిన నమాజుల కొరతను పూర్తి చెయ్యండి’ అల్లాహ్ ఆజ్ఞాపిస్తాడు. ఇదే విధంగా (విశ్వాసులుగా ఉన్న) వారి కర్మలన్నిటికీ లెక్క తీసుకోవడం జరుగుతుంది.”

(అబూదావూద్, సహీహుల్ జామే: 2568)

2-పేరు ప్రఖ్యాతులకై చేసే పుణ్యాలు.

హజ్రత్ అబూ హురైరా కథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ ఇలా ప్రవచించారు: “ప్రళయ దినాన తీర్పు చేయుటకై అల్లాహ్ ప్రజల వద్దకు వచ్చినప్పుడు ప్రజలందరూ మోకాళ్ళపై నిలబడి ఉంటారు.

అందరికంటే ముందు: “ఖుర్ఆన్ గ్రంథం చదువుకున్న వ్యక్తిని, జిహాద్ చేస్తూ, అల్లాహ్ మార్గంలో చంపబడిన వ్యక్తిని, అధికంగా డబ్బుగల వ్యక్తిని (ధర్మదాతను) అల్లాహ్ సమక్షంలో పిలువడం జరుగుతుంది.

(ఖుర్ఆన్ గ్రంథం) చదువుకున్న వ్యక్తిని అల్లాహ్ ఇలా ప్రశ్నిస్తాడు:

“నా ప్రవక్తపై అవతరింపజేసిన (ఖుర్ఆన్ గ్రంథాన్ని) దాన్ని నీకు నేను నేర్పించలేదా?”

అతను: ‘అవును ప్రభూ!’ అని సమాధానమిస్తాడు.

నీవు చదువుకున్న దాని ప్రకారం “ఎంతవరకు ఆచరించావనీ” అల్లాహ్ తిరిగి ప్రశ్నిస్తాడు.

అప్పుడు అతను: “నేను రాత్రింబవళ్ళు ఆరాధనలు చేసాననీ” సమాధానమిస్తాడు.

అంతలో అల్లాహ్: “కాదు, నీవు అబద్ధాన్ని పలుకుతున్నావనీ” అంటాడు.

తరువాత అల్లాహ్ దూతలు కూడా “నీవు అబద్ధాన్నే పలుకుతున్నావనీ” అంటారు.

తరువాత అతనితో: “**నీవు ఆచరించింది (పేరు ప్రతిష్ఠలకు) అబ్బో ఫలాన వ్యక్తి బలే చదివేవాడనీ అనిపించుకోవుటకై ఆచరించావు, అలాగే నీవు అనిపించుకున్నావు**” అని అల్లాహ్ అంటాడు.

తరువాత ఎక్కువగా డబ్బుగల వ్యక్తి (ధర్మదాత)ని పిలిచి, అల్లాహ్ ఇలా ప్రశ్నిస్తాడు: “నేను నీకు ధనాన్ని అమితంగా ప్రసాదించలేదా? నీకు నీ అవసరాలకై ఎవరి దగ్గర అడుక్కోకుండా చేసాను కదా?”

అతను: “అవును ప్రభూ!” అని అంటాడు.

అయితే నేను ప్రసాదించిన దానిని “(ధనాన్ని) నీవు ఎలా ఖర్చు చేసావనీ” అల్లాహ్ ప్రశ్నిస్తాడు.

అప్పుడు అతను: “నేను (ఆ ధనంలో నుంచి) బంధుమిత్రుల హక్కులను చెల్లించాను మరియు (అనేక) దాన ధర్మాలు చేసాను” అని అంటాడు.

అంతలో అల్లాహ్: “కాదు, నీవు అబద్ధాన్ని పలుకుతున్నావనీ” నిరాకరిస్తాడు.

తరువాత అల్లాహ్ దూతలు కూడా “నీవు అబద్ధాన్నే పలుకుతున్నావనీ” అంటారు.

తరువాత అతనితో: “**నీవు దానం చేసింది (పేరు ప్రతిష్ఠలకు) అబ్బో ఫలాన వ్యక్తి ధర్మదాత అనిపించుకోవుటకై చేసావు, అలాగే నీవు అనిపించుకునే సావు**” అని అల్లాహ్ అంటాడు.

తరువాత **జిహాద్ చేస్తూ అల్లాహ్ మార్గంలో చంపబడిన వ్యక్తిని** పిలిచి:

“ఎలా (ఎవరికోసం) నీవు చంపబడ్డావు?” అని అల్లాహ్ ప్రశ్నిస్తాడు.

అతను “నీ మార్గంలో యుద్ధం చేయుటకై నన్ను ఆజ్ఞాపించబడింది.

అందువలన నేను నీ మార్గంలో యుద్ధం చేస్తూ ఉండగా చంపబడ్డాను”

అని అంటాడు.

అంతలో: “కాదు, నీవు అబద్ధాన్ని పలుకుతున్నావనీ” అల్లాహ్ నిరాకరిస్తాడు.

తరువాత అల్లాహ్ దూతలు కూడా “నీవు అబద్ధాన్నే పలుకుతున్నావనీ”

అంటారు.

తరువాత అతనితో: “**నీవు (నా మార్గంలో) పోరాడింది (పేరు ప్రతిష్టలకు)**

అబ్బో ఫలాన వ్యక్తి యుద్ధపీరుడనీ అనిపించుకోవుటకై పోరాడావు, అలాగే

నీవు అనిపించుకున్నావు” అని అల్లాహ్ అంటాడు.

తరువాత ప్రవక్త ముహమ్మద్ **ﷺ** నా (అబూహురైరా) మోకాళ్ళపై తట్టి ఇలా

ప్రవచించారు: “ఓ అబూహురైరా! సర్వస్పృష్టిలో అందరికంటే ముందు

ఇలాంటి మూడు (గుణాల) వ్యక్తులే ప్రళయ దినాన నరక యాతనకు

గురికాబోయేది.” (తిర్మిజీ, హాకిమ్, ముస్లిం)

ఈ హదీసును హజ్రత్ ముఆవియా **رضی اللہ عنہ** గారికి వినిపించినప్పుడు ఆయన

ఇలా అన్నారు. ‘అలాంటి వ్యక్తులతోనే ఇలా జరిగితే ఇక మా వంటి

మనుషుల గతి ఏమవ్వాలి? అని విలపించారు. ఆ ఏడ్పు (తీవ్రత)ను చూసి

ఇక వారు (ఏడ్చి ఏడ్చి) చనిపోతారేమోననీ మేము అనుకున్నాము. ఆ వ్యక్తి

ఎంత భయంకరమైన విషయంతో వచ్చాడని మేము అనుకున్నాము.

తరువాత హజ్రత్ ముఆవియా **رضی اللہ عنہ** స్పృహలోకి వచ్చి తమ ముఖముపై మసా

చేసుకొని అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త ﷺ చెప్పింది ముమ్మాటికి నిజమేననీ ఖుర్ఆన్ సూక్తిని ఇలా వినిపించారు:

﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَلَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ ﴿١٥﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبِطِلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾﴾

﴿١٦﴾ هود: 15-16

“కేవలం ఈ ప్రాపంచిక జీవితాన్ని దాని ఆకర్షకాలనూ (తళుకు బెళుకులను) కోరుకునేవారికి వారి కర్మల ప్రతిఫలాన్ని ఇక్కడే ఇచ్చేస్తాము. అందులో వారికి ఎలాంటి కొరతా చేయము. అయితే పరలోకంలో అటువంటి వారికి అగ్నితప్ప మరేమి ఉండదు. వారు (ప్రపంచంలో) చేసినదంతా (మేలు) నిరర్థకమైపోతుంది. మరియు వారు చేస్తున్న కర్మలన్ని వ్యర్థమైపోతాయి.”

(11, సూరతుల్ హుద్: 15-16) (తిర్మిజీ, హాకిమ్, సహీహుల్ జామీ: 1713)

3-మానవులు చేసిన పాపాలు చూపించబడుతాయి.

హజ్రత్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ رضي الله عنه కథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ చెప్తుండగా నేను ఇలా విన్నాను:

“అల్లాహ్ విశ్వాసిని తన దగ్గరకు చేర్చుకుంటాడు. అతనిని (ఎవరూ చూడకుండా తన దగ్గర) దాచుకుంటాడు. తరువాత అల్లాహ్: “నీవు ఈ ఈ పాపాలు చేసావు కదా! నీకు తెలుసా? నీవు ఈ పాపాలు చేసావు కదా! నీకు తెలుసా?” అని అడుగుతాడు.

అతను: “అవును ప్రభూ!” ఆ పాపాలు నేను చేసినవే” అని అంగీకరిస్తాడు. ఇంకా తనకు చావు తప్పదేమోననీ లోలోనే అనుకుంటూ ఉంటాడు.

అంతలో అల్లాహ్: “ఆ పాపాలన్నిటినీ భూలోకంలో (ఇతరులకు తెలియకుండా) నేను దాచాను. ఈ రోజు వాటినన్నిటినీ క్షమించాననీ” అంటాడు.

తరువాత అతనికి పుణ్యాల పుస్తకాన్ని ప్రసాదిస్తాడు.

అదే గనుక అవిశ్వాసులు మరియు వంచకులు అయితే, వారిని సర్వస్పష్టి ముందర పిలవడం జరుగుతుంది. (అల్లాహ్ వారి గురించి ఇలా

తెలియజేసాడు:) ﴿الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ ۖ أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ﴾ (18)

“తమ ప్రభువుకు అబద్ధాన్ని అంటగట్టిన దుర్మార్గుల మీద అల్లాహ్ శాపం విరుచుకుపడుతుంది.” (11, సూరతుల్ హూద్: 18, బుఖారీ, ముస్లిం)

4-ప్రజలను అల్లాహ్ నిందిస్తాడు.

హజ్రత్ అబూ హురైరా رضي الله عنه కథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ ఇలా ప్రవచించారు: అల్లాహ్ ప్రళయ దినాన (దాసునికి)

“ఓ ఆదం పుత్రుడా! నేను అస్వస్థతలో ఉన్నప్పుడు నీవు నన్ను పరామర్శించలేదే?” అని ప్రశ్నిస్తాడు.

అప్పుడు (దాసుడు) “ఓ నా ప్రభూ! నేను నిన్ను పరామర్శించడమేమిటి? నీవే సర్వలోకాలకు ప్రభువు కదా!” అని అంటాడు.

తరువాత అల్లాహ్ “నీకు గుర్తులేదా! నా ఫలాన దాసుడు అనారోగ్యంతో ఉంటే నీవు పరామర్శకు అతని వద్దకు పోలేదే. ఏం నీకు తెలీదా! అతన్ని నీవు పరామర్శించినట్లయితే నన్ను అక్కడ నీవు పొందేవాడివి కదా!” అని అంటాడు.

ఓ ఆదం పుత్రుడా! “నేను నీ వద్దకు అన్నానికై వచ్చాను. కాని నీవు నాకు అన్నం పెట్టలేదే?” అని అల్లాహ్ ప్రశ్నిస్తాడు.

అప్పుడు (దాసుడు) “ఓ నా ప్రభూ! నేను నీకు అన్నంపెట్టేదేమిటి? నీవే సర్వలోకాలకు ప్రభువు కదా!” అని అంటాడు.

తరువాత అల్లాహ్ “నీకు గుర్తులేదా! నా ఫలాన దాసుడు అన్నం పెట్టమని అడిగినప్పుడు నీవు అతనికి అన్నం పెట్టలేదే. ఏం నీకు తెలీదా! అతనికి నీవు అన్నం పెట్టిఉంటే నీవు దానిని నా దగ్గర (పుణ్యాన్ని) పొందేవాడివి కదా?” అని అంటాడు.

ఓ ఆదం పుత్రుడా! “నేను నీ వద్దకు నీళ్ళు త్రాగటానికి వచ్చాను. కాని నీవు నాకు నీళ్ళని త్రాగించలేదే?” అని అల్లాహ్ ప్రశ్నిస్తాడు.

అప్పుడు(దాసుడు) “ఓ నా ప్రభూ! నేను నీకు నీళ్ళని త్రాగించడమేమిటి? నీవే సర్వలోకాలకు ప్రభువు కదా!” అని అంటాడు.

తరువాత అల్లాహ్: “నీకు గుర్తులేదా! నా ఫలాన దాసుడు నీళ్ళు త్రాగించమని వచ్చినప్పుడు నీవు అతనికి త్రాగించలేదే! ఏం నీకు తెలీదా! అతన్ని నీవు నీళ్ళు త్రాగించి ఉంటే నీవు దానిని నా దగ్గర (పుణ్యాన్ని) పొందేవాడివి కదా?” అని అంటాడు. (ముస్లిం)

3-ప్రళయ దినాన కర్మలు బరువు వేసే త్రాసు స్థాపించబడుతుంది.

త్రాసు గురించి అల్లాహ్ ఖుర్ఆన్ గ్రంథంలో ఇలా సెలవిచ్చాడు:

﴿وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ﴾
 47 الأنبياء: ﴿٤٧﴾

“ప్రళయ దినాన కచ్చితంగా తూచేటటువంటి తరాజులను మేము ఏర్పాటు చేస్తాము. ఆ తర్వాత ఎవరిపై కూడా రవ్వంత అన్యాయం జరగదు. ఎవరైనా ఒక ఆవగింజకు సమానమైన అన్యాయం చేసిఉన్నా దాన్ని కూడా మేము ముందుకు తీసుకొస్తాము. లెక్క తీసుకొనుటకు మేమే చాలు.”

(21,సూరతుల్ అంబియా: 47)

హజ్రత్ ఇమామ్ ఖుర్తబీ (رحمة الله عليه) ఇలా ప్రవచించారు: “లెక్కలు తీసుకున్న తరువాత కర్మలను తూకం వేస్తారు. వారి పుణ్యాల బరువుకు తగ్గట్టుగా ప్రతిఫలం కూడా ఉంటుంది. అందుకనే లెక్కలు తీసుకున్న తరువాత కర్మలు తూయబడును. తరువాత వాటి ఆధారంగా మానవులకు (అంతస్తుల) ప్రతిఫలం ప్రసాదించడం జరుగుతుంది.

(తజ్కిరతుల్ ఖుర్తుబి: 309)

హజ్రత్ సల్మాన్ ఫార్సీؓ కథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ؐ ఇలా ప్రవచించారు: “ప్రళయ దినానత్రాసులో (కర్మలు) తూకం వేయబడును. ఆ త్రాసు భూమ్యాకాశాలను తూకం వేసేటంత విశాలంగా ఉంటుంది.⁹ ఓ ప్రభూ! “దీనిలో ఎవరినీ తూకం వేస్తారు?” అని అల్లాహ్ దూతలు ప్రశ్నించారు.

దానికి అల్లాహ్: “నా సృష్టిలో నేను తలచుకున్నవారందరినీ” అని అన్నాడు. అప్పుడు అల్లాహ్ దూతలు: **సుబ్హానక!** మేము నీకు ఎంతగా ఆరాధించాలో అంతగా ఆరాధించ లేదే!” అని అంటారు. (హకిమ్, అస్ సహీహ: 941)

⁹ **గమనిక:** కొందరు త్రాసు అనగా “అల్లాహ్ న్యాయాన్ని స్థాపిస్తాడే తప్ప త్రాసు రూపాంతరము ఉండదనీ భావించారు”. అలా భావించడం సరికాదు. నిజమైన విషయం ఏమంటే! అల్లాహ్ సాక్షాత్తు త్రాసును నిలబెట్టుతాడు. ఇలా మనం విశ్వసించడం వల్ల ఖుర్ఆన్, హదీసులలో ప్రచురించబడిఉన్న నిజమైన వాక్యాలకు అనుగుణమైన విశ్వాసం అవుతుంది. కనుక విశ్వాసులందరూ ఆ త్రాసును తప్పక విశ్వసించాలి. మరియు ప్రళయ దినాన దానిలో కర్మలు తూయబడుతాయనీ, దానికి రెండు తూకం వేసే పళ్ళెములు ఒక సరిసమానం చేసే ముళ్ళ కూడా ఉందనీ విశ్వసించాలి. ఇంకా దానిలో కర్మలు తూకం వేస్తే పైకీ క్రిందికి ఆ పళ్ళెములు వంగుతాయనీ కూడా విశ్వసించాలి. ఇదే ‘అహ్‌లుస్ సున్నత్ వల్ జమాఅత్’ విశ్వాసం.

4-ఎలాంటి కర్మలను త్రాసులో తూకం వేస్తారు?

హజ్రత్ అబూ హురైరా رضي الله عنه కథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ صلی اللہ علیہ وسلم ఇలా ప్రవచించారు:

كَلِمَتَانِ خَفِيفَتَانِ عَلَى اللِّسَانِ ثَقِيلَتَانِ فِي الْمِيزَانِ حَبِيبَتَانِ إِلَى الرَّحْمَنِ سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ
سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ. (بخاري ومسلم)

“రెండు వాక్యాలు పలకటానికి చాలా తేలికైనవి, కాని అవి త్రాసులో చాలా బరువైనవి, కరుణామయునికి ఎంతో ప్రీయమైనవి. అవి, ‘**సుబ్హానల్లాహ్ వబిహ్మద్దిహ్, సుబ్హానల్లాహిల్ అజీమ్.**’ (బుఖారీ,ముస్లిం)

హజ్రత్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అష్ బిన్ ఆస్ رضي الله عنه కథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ صلی اللہ علیہ وسلم ఇలా ప్రవచించారు: “ప్రళయ దినాన ప్రజలందరి ముందు నా ఉమ్మత్తుకు చెందిన ఒక వ్యక్తిని కేకలు పెట్టి పిలువడం జరుగుతుంది. తరువాత అతని ముందు తొంభైతొమ్మిది (కర్మల) పత్రాలను తెరిచి పరుస్తారు. ప్రతి పత్రం అతను చూడగలిగినంత దూరం వరకూ (పెద్దదిగా) ఉంటుంది.”

తరువాత అల్లాహ్ అతనితో: “**దీని (పాపాల పత్రాల)లో నీవు చేయని (విషయాలు) ఏమైనా ఉన్నాయనీ చెప్పగలవా?**” అని ప్రశ్నిస్తాడు.

అతను: “**లేదు నా ప్రభూ!**” అని అంటాడు.

మరలా అల్లాహ్ అతనితో: “**వాటిని జాగ్రత్తగా రాసేవారు (మున్కర్ నకీర్) నీపై (నీ పత్రాలలో) అన్యాయంగా ఏమైనా రాసారా!**” అని ప్రశ్నిస్తాడు.

తరువాత అతనితో: “**నీ వద్ద వాటికి (ఆ పాపాల పత్రాలకు) బదులు పుణ్యాలేమైనా ఉన్నాయా?**” అని అల్లాహ్ ప్రశ్నిస్తాడు.

అప్పుడు అతను: లోలోన భయపడుతూ “నా వద్ద (పుణ్యాలు) లేవు” అని అంటాడు.

ఆ తరువాత అల్లాహ్ అతనితో: “ఎందుకు లేవు మా వద్ద నీపుణ్యం ఒకటుంది. ఈ రోజు మేము ఎవరికీ అన్యాయం చెయ్యబోము”

అని అల్లాహ్ (షహాదత్) **أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ**
“అష్హదు అల్లా ఇలాహ ఇల్లాల్లాహ్, వ అష్హదు అన్న ముహమ్మద్న్ అబ్దుహు వ రసూలుహు” పత్రాన్ని అతనికి ప్రసాదిస్తాడు.

అతను: (దాన్ని చూసి) “ఓ అల్లాహ్ ఈ ఒక్క పత్రం అన్ని (పాపాల) పత్రాలకు సరిసమానమవుతుందా?” అని ఆశ్చర్యపడుతూ అంటాడు.

తరువాత అల్లాహ్: “ఈ రోజు నీకు ఎలాంటి అన్యాయం జరగదనీ” అంటాడు.

తరువాత “(అతని పాపాల) పత్రాలన్ని ఒక పళ్లెంలో వేస్తారు. మరియు **‘షహాదత్ పత్రం’** మరొక పళ్లెంలో వేస్తారు. ఆ (పాపాల) పత్రాలన్ని తేలికైపోతాయి. **షహాదత్ పత్రం** (అన్ని పత్రాలపై) బరువైపోతుంది. (ఎందుకంటే) **అల్లాహ్ పేరు కంటే (ఎక్కువ) ఏదీ బరువు ఉండదు.”**

(తిర్మిజీ హాకిమ్, సహీహ్ ఇబ్నుమాజ: 3469)

హజ్రత్ అబూ దర్దా رضي الله عنه కథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ ఇలా ప్రవచించారు: **“مَا مِنْ شَيْءٍ يُوضَعُ فِي الْمِيزَانِ أَثْقَلُ مِنْ حُسْنِ الْخُلُقِ”** “ప్రళయం రోజున త్రాసులో తూకం చేసినప్పుడు ఉత్తమ గుణాలకంటే ఎక్కువ బరువు ఏ విషయము ఉండదు.” (ఇబ్నుమాజ, తిర్మిజీ, హాకిమ్)

హజ్రత్ అబూ హురైరా رضي الله عنه కథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ ఇలా ప్రవచించారు: “ప్రళయం రోజు ఒక లావుగా బలసిన వ్యక్తి వస్తాడు.

అయినా అతను (త్రాసులో) దోమ రెక్కకు సమానం కూడా బరువు ఉండడు. తరువాత ఖుర్ఆన్ సూక్తిని ఇలా పఠించారు:

﴿فَلَا تَعْلَمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزَنًا ۝۱۰﴾ “ప్రళయం రోజున మేము వారిని ఏ మాత్రము

బరువుగా నిలబెట్టము.” (18, సూరతుల్ కహఫ్:105) (బుఖారీ)

హజ్రత్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మస్వూద్ رضي الله عنه కథనం; “ఒక రోజు నేను ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ కొరకు మిస్వాక్ చెట్టు నుండి మిస్వాక్ను తెంపుకొనే టప్పుడు క్రిందకు (నేలపై) పడిపోయేటట్టు గాలి వీచింది. ఆ (పరిస్థితిని చూసి) ప్రజలు నవ్వినారు. మీరు ఎందుకు నవ్వుతున్నారనీ? ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ ప్రశ్నించారు. దానికి వారందరూ: ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! “ఆయన కాళ్ళు సన్నగా ఉన్నందువలన” అని సమాధానమిచ్చారు.

ఆ తరువాత ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ ఇలా ప్రవచించారు: “ఎవరి చేతిలో నా ప్రాణం ఉందో, అతని సాక్షిగా! **ప్రళయ దినాన త్రాసులో ఆయన కాళ్ళు ఉహద్ కొండకంటే ఎక్కువ బరువు ఉంటాయి.**”

(అహ్మద్, ఇర్వావుల్ గలీల్:65)

హజ్రత్ అబూ మాలిక్ అల్ అష్అరీ رضي الله عنه కథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ ఇలా ప్రవచించారు:

الطُّهُورُ شَطْرُ الْإِيمَانِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلَأُ الْمِيزَانَ وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ أَوْ تَمْلَأُ مَا بَيْنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ. (مسلم)

“పరిశుభ్రత విశ్వాసానికి ఒక షరతు. **అల్ హమ్దులిల్లాహ్** (అనే పదాలు) త్రాసులో నిండిపోతాయి. **సుబ్హానల్లాహి, వల్ హమ్దు లిల్లాహి** (అనే పదాలు) భూమ్యాకాశాల మధ్యలో ఉన్న (స్థలమంతా) నిండిపోతాయి.”

(ముస్లిం)

హజ్రత్ అబూ హురైరా رضي الله عنه కథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ ఇలా ప్రవచించారు:

مَنْ احْتَبَسَ فَرَسًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ إِيمَانًا بِاللَّهِ وَتَصَدِيقًا لِمَوْعُودِهِ كَانَ شِبَعُهُ وَرِيَّهُ وَبَوْلُهُ وَرَوْثُهُ حَسَنَاتٍ فِي مِيزَانِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ. (بخاري)

“ఎవరైనా అల్లాహ్ ను విశ్వసిస్తూ, అతని వాగ్దానాన్ని ధృవీకరిస్తూ, తన గుర్రానికి (ధర్మ పోరాటానికై ఎల్లప్పుడు) సిద్ధంగా ఉంచినట్లయితే, ఆ గుర్రానికి అతను మేత పెట్టినందుకు, నీరు త్రాగించినందుకు, (ఆ గుర్రం) పేడ వేసినందుకు, మూత్ర విసర్జన చేసినందుకు బదులుగా, ప్రళయ దినాన ఆ వ్యక్తి కొరకు త్రాసులో పుణ్యాలు బరువు చేయబడుతాయి.” (బుఖారీ)